

Międzynarodowa współpraca dla środowiska. GIOŚ wzmacnia monitoring składu opadów atmosferycznych

05 marca 2024 r. w Warszawie odbyła się konferencja kończąca projekt pn.

„Wzmocnienie oceny depozycji atmosferycznej w Polsce w oparciu o doświadczenia norweskie”. GIOŚ realizował projekt wspólnie z norweskim Instytutem Badań Klimatu i Środowiska NILU w okresie od października 2020 r. do marca 2024 r., a jego wyniki przedstawił na konferencji naukowej połączonej z konferencją prasową.

Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, we współpracy z partnerem norweskim – Instytutem Badań Klimatu i Środowiska NILU, kończy realizację projektu pt. **„Wzmocnienie oceny depozycji atmosferycznej w Polsce w oparciu o doświadczenia norweskie”** w ramach programu „Środowisko, Energia i Zmiany Klimatu” w obszarze „Łagodzenie zmian klimatu i adaptacja do ich skutków”. Projekt został sfinansowany ze środków Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego na lata 2014-2021 (MF EOG 2014-2021), a jego całkowita wartość wyniosła 2 217 574,05 euro (85% środków, tj. 1 884 937,94 euro finansowane z MF EOG, a 15%, czyli 332 636,11 euro współfinansowane ze środków budżetu państwa). Celem projektu było jednocześnie zaprojektowanie i wdrożenie systemu monitorowania w taki sposób, by możliwe było wykonywanie badań w sposób ujednolicony w skali kraju, w oparciu o nowoczesne urządzenia pomiarowe.

Nowa Sieć Pomiarów Depozycji Atmosferycznej, jako kluczowy efekt projektu

Dzięki realizacji projektu pt. „Wzmocnienie oceny depozycji atmosferycznej w Polsce w oparciu o doświadczenia norweskie”, Główny Inspektorat Ochrony Środowiska utworzył nowy system badań i ocen składu opadów atmosferycznych, co zaowocowało m.in. zakupem 19 kolektorów opadu mokrego, które zostały zainstalowane na stacjach pomiarowych GIOŚ, w ogródkach meteorologicznych Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej – Państwowego Instytutu Badawczego oraz stacjach badawczych Zintegrowanego Monitoringu Środowiska Przyrodniczego.

System ten umożliwia m.in:

- monitorowanie zmian ładunków substancji deponowanych do podłoża na obszarze Polski
- wytwarzanie informacji o depozycji substancji do podłoża istotnych dla gospodarki wodnej, rolnej i leśnej,
- wytwarzanie informacji o depozycji substancji na potrzeby Konwencji w sprawie transgranicznego zanieczyszczania powietrza na dalekie odległości (programu EMEP) i Konwencji o ochronie środowiska morskiego obszaru Morza Bałtyckiego (HELCOM) oraz na potrzeby wypełnienia wymagań prawa Unii Europejskiej.

Dzięki transferowi dobrych praktyk i metodyk oceny depozycji stosowanych w Norwegii, GIOŚ może precyzyjnie badać skład opadów atmosferycznych oraz pozyskiwać kompleksowe informacje o ładunkach zanieczyszczeń deponowanych wraz z opadem do wód i do ziemi.

Informacje pozyskane za pomocą nowego systemu pomiarów depozycji atmosferycznej w Polsce pozwalają na podejmowanie właściwych i efektywnych działań na rzecz ochrony środowiska oraz są odpowiedzią na aktualne potrzeby krajowe i międzynarodowe w zakresie dostępu do informacji o składzie opadów atmosferycznych.

START strony dedykowanej monitoringowi powietrza

W ramach tego projektu GIOŚ uruchomił także nowy moduł na portalu Jakość Powietrza. (hiperłącze) Jest on poświęcony tematyce chemizmu opadów atmosferycznych. Strona w nowoczesny, ciekawy i przyjazny sposób udostępnia dane o depozycji atmosferycznej, zarówno w ramach nowego systemu pomiarów, jak i systemu, który funkcjonował do 2023 r.

Nowy moduł portalu Jakość Powietrza GIOŚ dostępny jest bezpośrednio pod adresem <https://powietrze.gios.gov.pl/depoz/>, lub z poziomu portalu Jakość Powietrza, po rozwinięciu Menu > Chemizm opadów atmosferycznych.

Konferencja finalizująca projekt wzmocnienia oceny depozycji atmosferycznej w Polsce w oparciu o doświadczenia norweskie

We wtorek 05.03.2024 r. Główny Inspektorat Ochrony Środowiska podsumował działania prowadzone w ramach projektu pt. „Wzmocnienie oceny depozycji atmosferycznej w Polsce w oparciu o doświadczenia norweskie” podczas uroczystej konferencji naukowej organizowanej przez Departament Monitoringu Środowiska GIOŚ w warszawskim hotelu

Sound Garden Hotel. W imieniu Damiana Jakubika p.o. Głównego Inspektora Ochrony Środowiska zgromadzonych gości powitała Katarzyna Wiech – Dyrektor Departamentu Monitoringu Środowiska GIOŚ.

W konferencji udział wzięło wielu znamienitych gości, wśród których pojawili się m.in. przedstawiciele Ministerstwa Klimatu i Środowiska, Ambasady Królestwa Norwegii, Instytutu Badań Klimatu i Środowiska NILU czy Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz Wód Polskich.

Na konferencji naukowej zostały zaprezentowane efekty polsko-norweskiej współpracy realizowanej od IV kwartału 2020 r. do końca I kw. 2024 r., która zaowocowała wdrożeniem następujących komponentów projektu:

- koncepcji modernizacji i optymalizacji pomiarów depozycji w Polsce;
- koncepcji uruchomienia systemu zapewnienia jakości/ kontroli jakości (QA/QC) do pomiarów depozycji;
- wytycznych do wykonywania oceny depozycji w atmosferze;
- wizualizacji i udostępniania danych o depozycji atmosferycznej za pośrednictwem portalu „Jakość Powietrza”;
- zakupu urządzeń do pomiarów depozycji.

Konferencja Prasowa

Przed rozpoczęciem konferencji naukowej w godz. 10.30-11.00 odbyła się również konferencja prasowa z udziałem Barbary Toczko – Kierownika Projektu i Zastępcy Dyrektora Departamentu Monitoringu Środowiska Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska, Piotra Bogusza – Zastępcy Dyrektora Departamentu Funduszy Europejskich Ministerstwa Klimatu i Środowiska, Aasmunda Fahre J. Vika – Dyrektora Generalnego Instytutu Badań Klimatu i Środowiska NILU oraz Cristiny de Brito Beirao Guerreiro – Dyrektora ds. naukowych Instytutu Badań Klimatu i Środowiska NILU.